

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

◆ ВОЛОНТЕРИ ПЕРЕДАЛИ
72 БРИГАДІ ВІДРЕМОНТОВАНИЙ
АВТОМОБІЛЬ

◆ ШОЛОМ-АЛЕЙХЕМ
ПОВЕРНУВСЯ

Стор. 2

Стор. 2

Громадська ФУЖА

Білоцерківська міськрайонна газета

Виходить з 30 серпня 1990 р. № 71-72 (13876-13877), 18 ВЕРЕСНЯ 2020 р. Роздрібна ціна 2 грн. 75 коп.

Люди нашого міста

З Білою Церквою пов'язане усе мое життя!

У кожного міста є свої визначні місця, за якими їх упізнають безпомилково на світлинах чи в телевізійних сюжетах. Ми ж переконані, що так само кожне місто має стовідсотково своїх людей, які тут народилися, вросли, створили родину, реалізувалися професійно, віддавши рідному місту навіть не часточку своєї любові, а всю цілком. Якоюсь мірою це люди-символи, краї «зразки» саме цієї, а не іншої землі, її живе уособлення. Такою людиною, на наше глибоке переконання, є АНТОНІНА ОЛЕКСАНДРІВНА МАР'ЯНСЬКА. Хто її знає, а в нашему місті таких тисячі, той погодиться: люди з інших, різних, міст, які зустрічали її на довгих життєвих дорогах і дізнавалися, що вона з Білої Церкви, назавжди мали б зберегти у пам'яті образ нашого міста як доброго, красивого, гостинного, завзятого і працьовитого. Бо така є Антоніна Олександровна!

Народилася вона 30 квітня 1940 року, в не дуже спокійний час. В сім'ї вже була одна дівчинка, котра потім усе своє життя захищала молодшу і всіляко їй допомагала...

Батько, Олександр Романович Крижанівський, інвалід війни, все свідоме життя працював і вийшов на заслужений відпочинок у 76 років. Вирізнявся порядністю і чесністю. Не менше десятка дітей були його хрещениками... Мама, Явдокія Авксентіївна, була зовсім неграмотна, але дуже цікава і мудра жінка, любила людей і намагалася всім допомогти. Вона знала безліч українських прислів'їв і завжди дуже доречно й дотепно ними користувалась. І нині всі – діти, внуки, а тепер і правнуки, – каже Антоніна Олександровна, дуже часто вживають ці її дотепні слівця. Нема і дня, щоб хтось із родичів не сказав: «А баба Явдоха говорила так...».

«Мене і мою старшу сестру Марусю батьки навчили чесно працювати, поважати людей, шанувати старших. Я ці накази пам'ятаю і сьогодні. І хоч мені вже немало років, я не можу сидіти в автобусі, коли заходить людина з очевидним слабким здоров'ям, у певному віці, вагітна жіночка – машинально піднімається», – розповідає наша геройня.

У сім'ї був такий порядок: не хочеш учітися – іди працюй. Тому Тоня в 14 років пішла на курси крою і шиття. А в березні 1955-го батько взяв її за руку і відвів на роботу до швейної майстерні промкомбінату «Військторг». Через 7 місяців її присвоїли 1-й розряд майстра пошиття військового одягу і зарахували на роботу.

Енергії було з надлишком! Комсомол, самодіяльність, спортивно-масові заходи, вечірня школа робітничої молоді та, звісно, робота. Якось керівництво вирішило відправити її на міжокружні курси Міністерства оборони закрійників військового одягу в Москву. Уявляєте? Їй 21 рік, Москва, і перший раз так надовго з дому! Але всі 7 місяців навчання були наскічні дуже важливими цікавими подіями. Повернулася додому вже закрійником, майстром 6 розряду верхнього військового одягу.

А потім молоду і перспективну фахівчиню запростили на роботу в ПТУ-41 – за 11 років у професійному училищі вона випустила 5 виробничих груп майстрів верхнього одягу. Багато її дівчат закінчили вищі навчальні заклади. Принагідно Антоніна Олександровна зауважує, що її ученицею була Ірина Пантелеївна Дога, нині директорка Білоцерківського терцентру, якою вона пишається.

У 1969 році Антоніну Олександровну обрали головою профспілкового комітету училища на громадських засадах. У 1974-му вона очолила міський комітет профспілки працівників місцевої промисловості, житлово-комунального господарства та побутового обслуговування населення. З 1978 року на міській комітет профспілки, як вона каже, дали ставку, і відтоді пані Антоніна з профспілкою не розлучалася. Її робочий стаж нараховує 65 років, а в трудовій книзі – тільки 3 записи: промкомбінат «Військторг», техучилище, міська організація профспілки.

Наша співрозмовниця згадує:

– 42 з половиною роки мого життя пов'язані з профспілкою. Великий досвід роботи і спілкування з людьми я набула в училищі. Безмежно вдячна його директору Л.М. Білорусець, заступникові директора Ф.М. Глазкову, старшому майстру Л.Й. Орловій. А вже стати справжнім головою великої профспілкової організації мені допомагали голова Київського об'єднання профспілки В.І. Ревін, голова ЦК О.П. Катеринчук, голова центрального правління УТОС В.М. Акімушкін.

Я вчилася спілкуватися, працювати, цінувати людей протягом усього життя. І вдячна керівникам підприємств, які мене розуміли і підтримували, таким заслуженим і шанованим у місті людям, як Іван Петрович Соломаха, Анатолій Павлович Дикий, Юрій Анастасійович Колотницький, Володимир Михайлович Гламазда, Олександр Тимофійович Паньков, Василь Павлович Залевський, Геннадій Володимирович Шуліпа, Юрій Інокентійович Труфанов, Людмила Миколаївна Тюхта, Василь Васильович Бровченко та багатьох інших.

Я дуже люблю своє місто. З Білою Церквою пов'язане усе мое життя. І ніколи не було й думки кудися переїхати. А коли виходжу на залізничному чи автовокзалі Білої Церкви – дихаю на повні груди. Тут повітря пахне особливо, люди всі рідні. Будинки найкращі. Я люблю своє Заріччя. А особливо мій Чапаєвський тупик. А нині, коли місто завдяки теперішній владі з такою швидкістю розквітає,робиться світлішим і привабливішим, мені здається, що й люди стали трохи добрішими, більш привітними. Я не раз чула від приїжджих: «З усього видно, що в місті є господар!» А він таки є. Бо він син свого батька, до якого за досвідом приїздили господарники з багатьох колишніх республік...

Я люблю своє місто, бо в ньому жили мої найрідніші люди, тут моя перша школа, тут народилося мое перше й останнє кохання. На превеликий жаль, моєго чоловіка серед нас немає вже 3 роки. Та він все одно з нами. Адже ми з ним прожили 55 літ. Це був надзвичайний життєлюб, веселий, добрий, щедрий, майстер на всі руки. Він обожнював дітей і внуків. У нас з'явилася правнучка. Наші три внуки і внучка мають вищу освіту, один в цьому році закінчив школу із Золотою медаллю і вступив до університету, а в одного це все ще попереду.

Наочтанку нашої цікавезній розмови (у її газетний варіант увійшла хіба що половина) ми запитали в Антоніні Олександровні, що вона вважає найголовнішим у своєму житті. «Я думаю, те, що і в усіх українців – мир, а ще – гармонія з собою, хороши та здорові діти і внукі. А взагалі я щаслива жінка», – відповіла вона.

Антоніна Олександровна бажає всім білоцерківцям «мир, злагоди, тепла, світла, чистої води й ніякої біди». Щоб у кожній оселі звучали дитячі голоси, щоби старше покоління могло пишатися своїми нащадками, продовжувачами славної історії Білої Церкви!

Валентина ХРАБУСТ

Подія

Київський обласний осередок
партії «ЗА МАЙБУТНЄ»
висунув кандидатів на місцеві вибори

15 вересня відбулися загальні збори Київської обласної організації політичної партії «ЗА МАЙБУТНЄ». Учасники зборів висунули кандидатів у депутати до Київської обласної ради, районних, міських та селищних рад. Також офіційно висунули кандидатів на посади міських, селищних та сільських голів і затвердили передвиборну програму Київської обласної організації партії.

Голова Київської обласної організації політичної партії «ЗА МАЙБУТНЄ» Ярослав Москаленко представив ключові принципи політичної сили, які об'єднали професійних та досвідчених управлінців.

Продовження на стор. 3

Сума наших історій

Хитрі «вузлики» провулків сусідять із розлогими перехрестями вулиць. Широкоплечі багатоповерхівки височать над мурашниками приватних секторів і спостерігають за далечінню незмігними поглядами вікон і балконів. Там, за мурами промислових об'єктів, гаражних кооперативів та котеджних містечок, закінчується знайомий гамір і починаються посічені лісосмугами поля. Подібні метафори, за великим рахунком, пасуватимуть чи не будь-якому українському місту. Але ми сьогодні кажемо ці слова, описуючи лише одне із них – Білу Церкву. І робимо це з любов'ю. Адже вона – наша, рідна.

Нас, її мешканців, більше двохсот тисяч, і всі ми різні. Хтось приїхав сюди вчитися, хтось – будувати кар'єру, знайшов тут любов і створив сім'ю. Дехто прожив тут усе життя, а дехто завітав лише на кілька років. Хтось закохався у це місце з першого погляду, а хтось зізнається, що так до нього і не звик, хоча прожив тут пів життя. Що ж, все однією кожен із нас зробив свій внесок в історію Білої Церкви, так само, як і вона – в наші особисті життєписи. І в сумі це породжує щось неймовірне, глибоке і прекрасне. У сумі це 988 років, відколи над Россю стойті град, фортеця і дім.

Ярославу Мудрому –
від вдячних нащадків

Напередодні такої солідної річниці з дня заснування Білої Церкви у Палаці культури «Росава» відбулися урочистості та святковий концерт. Вітаючи поважне зібрання, міський голова Геннадій Дикий зауважив, що у зв'язку з карантинними обмеженнями довелося скасувати великолідні святкові заходи. Але це не привід забувати про здобутки, якими наше місто може сміливо пишатися. За останні п'ять років у Білій Церкві кількість підприємств збільшилась із 78 до 539, тільки минулоріч місцеві підприємці додатково створили 1890 робочих місць. Наше місто – перше в рейтингу інвестиційної прозорості в державі. А в рейтингу прозорості діяльності міської влади з 52 місця (у 2016 році) ми піднялися до 10-го. За останні роки вдвічі збільшено видатки на сферу освіти: з 210 млн грн до 420 мільйонів. Для поліпшення медобслуговування організовано роботу 17 амбулаторій загальної практики-сімейної медицини. Для закладів вторинної ланки за поточний рік закуплено новітнього діагностичного та лікувального обладнання більше, ніж за останні 20 років.

І всі ці успіхи – результат сумлінної праці багатьох білоцерківців. Деяких із них того дня було відзначено численними нагородами, грамотами, подяками і нагрудними знаками – за особливий внесок у розвиток міста та його благополуччя.

Наступного дня усе з той же прекрасною нагоди представники влади і громади поклали квіти до пам'ятника Ярославу Мудрому, який заснував наше місто у далекому 1032 році. Також білоцерківці вшанували пам'ять Героїв, які віддали свої життя, виборюючи для нас майбутнє і надію на те, що Біла Церква залишиться квітучою і українською у свій тисячний рік народження. Крім того, за вже усталеним звичаем у небо разом з національним стягом було піднято прapor Білої Церкви.

Богдан ХРАБУСТ

ЗВЕРНЕННЯ

ШАНОВНІ ПОЛІТИКИ МІСТА НАД РОССЮ!

ЗВЕРТАЮСЯ ДО ВАС ІЗ ЦІКАВОЮ ПРОПОЗИЦІЄЮ.

ПЕРЕСТАНЬМО ОБЛИВАТИ БРУДОМ ОДИН ОДНОГО І, НЕЗВАЖАЮЧИ НА НАЗВУ ПАРТІЇ, ЗАЛИШАЙМОСЯ ЛЮДЬМИ ТА ПРАЦЮЙМО РАЗОМ НА БЛАГО БІЛОЇ ЦЕРКВИ.

Лозунги у всіх майже однакові. Програми – як під копірку. І всюди одне: змінимо... побудуємо... найкраще... майбутнє... лише я зможу... наша партія... лише вона розуміє...

Колеги, ми всі живемо в одному місті! Чудово знаємо один одного і хто на що здатний! Тож попрацюймо у цій каденції на благо міста. Щоб не було соромно перед дітьми. Бо чужих дітей не буває.

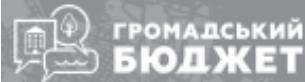
Зараз ллється бруд на кожного, вириють пристрасті у соцмережах. Але нам і надалі жити і працювати тут. Я, наприклад, з нашого міста їхати не збираюся. Тут мій дім, моя родина, мое минуле і майбутнє. Не хочу після виборів під час зустрічі відвертися і гидувати потиснути окремим людям руку.

Здивуймо наших «керівників у Києві» і вперше на місцевому рівні у місті над Россю проведімо вибори без бруду, щоб саме у нашему місті вибір був справді НАРОДНИЙ. Адже чого ми всі хочемо? Жити у безпечному і сучасному місті.

Тож несімо відповідальність за свої слова і дії. І доведемо людям, що ми МОЖЕМО зробити рай в окремо взятому місті. Для цього просто треба працювати не на роз'єдання, а разом ставити цілі і досягати їх. За наше майбутнє!!!

З повагою – Олег ДЕНИСЕНКО

Розпочато голосування за Громадський бюджет-2020

Цього року на конкурс було подано 40 проектів на загальну суму понад 78 млн грн. Проте з міського бюджету на реалізацію проектів-переможців виділено більше 10 млн

гривень, тому в життя будуть втілені лише ті ідеї, які шляхом голосування підтримає найбільша кількість білоцерківців.

Рішенням виконкому до голосування допущено 11 великих проектів на загальну суму 28 660 444 грн та 6 малих на 1 595 894 грн.

Отож, голосування, розпочате з 14 вересня, триватиме до 4 жовтня. Білоцерківці віком із 14 років матимуть можливість обрати три малих та три великих проекти, які вважатимуть найкращими та найактуальнішими для міста.

Голосування відбувається онлайн за допомогою платформи електронної демократії «Громадський бюджет» за посиланням: <https://budget.e-dem.ua/3210300000>.

Проекти-переможці Громадського бюджету-2020 реалізовуватимуться наступного року.

Ознайомитися з проектами можна на сайті Білоцерківської міської ради <http://bc-rada.gov.ua/node/6987> та за телефоном: +3804563-66-312.

З офіційних джерел

До виконання бойових завдань готова!

Днями нам випала нагода стати учасниками дуже важливої події, однієї з тих, які зазвичай минають непоміченими переважною кількістю білоцерківців. Може, тому, що безпосередньо стосуються війни на Сході нашої країни, а нині для багатьох земляків на порядку денного зовсім інші теми. Тим ціннішими на фоні байдужої більшості є люди, які щодня, без перерви на втому, вибори, погоду, свята, продовжують допомагати фронту боронити свою країну.

◆ Звісно, координаторка однієї з місцевих волонтерських груп Тетяна Василенко (про неї ми розповідали у «Громадській думці» раніше) могла б і цього разу виконати взяте на себе зобов'язання – організацію ремонту й передачі військовим із 72-ї бригади їхнього автомобіля помічника Шевроле Ниви, – не привертуючи уваги непрічетних. Але пані Тетяна переконана, що тим золотим людям, котрі готові виконати будь-яку роботу, потрібну армії, надати всю можливу посильну допомогу, яка поліпшить роботу військових підрозділів, варто і треба дякувати публічно. І це правильно.

◆ Тож разом із представниками нашої бригади, яка незабаром, після навчань на полігоні та злагодження, знову виризує в зону бойових дій, ми поїхали забирати відремонтоване авто, а заодно і дякувати всім, хто доклав до роботи рук, таланту, тепла власного серця і, звісно, частку своїх грошей.

◆ Насамперед, відвідали господарство Олександра Мухи, який довів до ладу електрообладнання та систему охолодження Ниви, традиційно не взявши за те жодної копійки і відмовившись фотографуватися. Як розповідає пані Таня, він один із тих, хто регулярно сам дає кошти на посили бійцям. Відтак підполковник Сергій Лисенко, начальник групи цивільно-військового співробітництва в/ч А 2167, потиснув Олександрову руку, і ми відправилися до майстерні, де, власне, й чекала відремонтована машина.

◆ Гостей привітно зустрів автослюсар Сергій Коваль. Це він займається всім іншим ремонтом і ТО автомобіля. Скромно сказав, що «там було небагато роботи», і так само скромно, з посмішкою відповів на запитання про його власну участю у бойових діях. Виявилось, що із 2015-го по 2019 роки Сергій Олександрович був старшим водієм групи роти спецпризначення в батальйоні Кульчицького. У його воєнному минулому – Станиця Луганська, Попасна, Авдіївка і «чуть-чуть» поранення...

◆ Тут же ми познайомилися і з Валерієм Кравчуком, який також долучився до технічної допомоги воякам. Що робить постійно упродовж багатьох років.

◆ Звідси рідна для військових Нива вже під кермунням сержанта (а заодно і юриста бригади) Максима Ніколенка відправилася до підприємства УТОС.

Справа в тому, що тут працює Анатолій Василенко, який і цього разу, як і безліч разів у п р о д о в ж семи літ війни, доклав усіх своїх зусиль (в тому числі й фінансових),

знань і умінь, аби «колісниця

для 72-ї бригади була зроблена вчасно і на найвищому рівні. Мабуть, не зайве буде принаїдно подякувати за співпрацю з волонтерами керівництву місцевого УТОСу: безвідмовність та незмінна готовність підставити плече в нинішній час – риса неоціненна. До речі, курсували ми від пункту до пункту автівкою, за кермом якої була тендітна молода жінка, як потім з'ясувалося – радіотелефоністка розвідувального взводу З-го

«Батьківщина» – єдиний реальний опонент президенту Зеленському

Саме команда Юлії Тимошенко найімовірніше отримає найбільшу кількість депутатів у районних радах та об'єднаних громадах на прийдешніх виборах. Про це у своєму профілі «Фейсбук» пише політичний експерт Константин БОНДАРЕНКО.

За його словами, українці втомилися від недолугих експериментів та некомпетентності «слуг народу». На місцевих виборах визначальним буде запит на професіоналів, де «Батьківщина», яка веде понад 46 тисяч кандидатів, не має конкурентів.

«Сьогодні «Батьківщина» є партією з найбільш розгалуженою системою осередків, які реально працюють, – на відміну від «слуг народу» з тотально відсутністю осередків

на місцях», – зазначив політолог.

Бондаренко нагадав, що, починаючи з 2014 року, на виборах в ОТГ саме «Батьківщина» незмінно посідала перше місце за кількістю депутатів, обраних від партій. А це лише додає підстав прогнозувати найкращий результат команди Юлії Тимошенко за підсумками голосування 25-го жовтня.

Ольга ІВАНЕНКО

Шолом-Алейхем знову в Білій Церкві

13 ВЕРЕСНЯ В МІСТІ ВІДБУЛАСЯ ЗНАКОВА ПОДІЯ – НА ВУЛИЦІ ЛЕСЯ КУБАСА, 4 ВІДКРИЛИ СКУЛЬПТУРУ ВИДАТНОМУ ПИСЬМЕННИКУ ШОЛОМ-АЛЕЙХЕМУ.

■ Шолом Нохумович Рабинович (справжнє ім'я літератора) жив та творив у нашему місті в 1883–1887 роках. У цей час він написав одні з найвідоміших своїх творів. Тож поява пам'ятника поблизу будинку, де він жив, стала досить очікуваною.

■ Реалізація ідеї пройшла свій шлях від переможці Громадського бюджету 2018 року та конкурсу на розробку краєгізного проєкту благоустрою території по вул. Лесі Курбаса зі становленням скульптури видатному українському єврейському письменнику, повідомляє офіційний сайт міської ради.

■ Із втіленням чудового задуму приступів міський голова Геннадій Дикий, подякувавши ініціаторам ідеї – ГО «Біла Церква туристична» – та всім небайдужим містянам, які проголосували за неї у рамках Громадського бюджету. Скасав спасибі й авторам проєкту – родині Василенків, а також проектанту Юрієві Бабичу і наголосив, що влада завжди буде підтримувати такі класні ідеї, які змінюють наше місто!

■ Поділилися своїми враженнями від скульптури, задуму та його реалізації краєзнавець та історик Євген Чернецький, автор скульптури Максим Василенко, архітектор Юрій Бабич, голова ГО «Біла Церква туристична» Олена Фастівська та голова цдейської релігійної громади «Міцва» Наталла Андрющенко.

■ Із творчими номерами виступили музиканти театру ім. Саксаганського, заслужений артист України Іван Калініченко та учень НВК «Міцва-613» Наталя Гень.

Сергій Коваль, Сергій Лисенко, Тетяна Василенко, Валерій Кравчук, Максим Ніколенко і Тетяна Гараз

механізованого батальйону бригади Тетяна Гараз, військова, котра позаминулого року була серед тих білоцерківців, яким довірили підіймати прапори на Дні міста.

■ І останнім місцем призначення була церква Покрови Божої Матері. Тут на екіпаж оновленої машини вже чекав її настоятель Микола Гопайнич. Він провів чин освячення та благословив воїнів на захист рідної землі, помолившись за їхнє життя і здоров'я.

■ «Цей автомобіль, переданий волонтерами, з 2014 року пройшов майже всіма воєнними дорогами, діставши їх нам у 2016-му. Але з часом його ресурс вичерпався. Та завдяки нашому знайомству з Тетяною Карпівною, завдяки волонтерській групі, всім, хто нам допомагав, машина знову на ходу і готова виконувати бойові завдання», – сказав підполковник Лисенко перед тим, як двері Ниви зачинилися і військові виризали в розташування бригади.

■ Війна за Україну триває. І ми всі маємо не тільки пам'ятати про це, а й робити все можливе, аби вона закінчилася нашою перемогою. Тому сьогодні кажемо спасибі всім згаданим у цій статті і всім не згаданим, але які невтомно докладывають до тієї жаданої перемоги і сил, і статків, і любові!

Валентина ХРАБУСТ

З Анатолієм Василенком

Подія

Київський обласний осередок партії «ЗА МАЙБУТНЄ» висунув кандидатів на місцеві вибори

«Основою нашого світогляду є ідея, в центрі якої – людина-громадянин. Держава має гарантувати людям прозорий інструмент реалізації їхніх прав та забезпечення потреб у медицині, освіті та безпеці. Держава має виступати гарантом безпеки громадян, верховенства права, свободи слова, зібрань та віросповідання, рівного доступу до всіх ресурсів політичного життя, недоторканості приватної власності і особистого життя. Лише народ є носієм влади. Ця аксіома зафіксована в Конституції України – Основному законі держави. Тому будь-які зміни до Конституції щодо організації влади мають ухвалюватися виключно шляхом всенародного референдуму. Невід'ємна частина держави – сильні місцеві громади, діяльність яких спрямована на розвиток України, які повинні бути наділені достатніми правами, аби розпоряджатися бюджетами та вирішувати питання місцевого господарства, інфраструктури, громадського і культурного життя», – сказав він.

Окремо Москаленко виділив проблематику єдності влади. «Україна – офіційно парламентсько-президентська республіка. Але в реальноті маємо певну гібридну форму правління, яка породжує управлінський хаос та кризу влади, адже Президент, Уряд та Парламент конкурують за повноваження, які часто перетинаються. Ми виступаємо за приведення системи державної влади у відповідність до європейського принципу поділу влади за прикладом кращих європейських демократій. Наприклад, як у Німеччині, де в парламенті утворюється коаліція, яка формує уряд, а президент виконує лише церемоніальні функції. Або як у Франції, де президент формує уряд та є главою виконавчої влади. Україні потрібна якісна парламентська реформа та двопалатний парламент. У світі не рідкість унітарні країни, що мають двопалатний парламент – для цього державі не обов’язково бути федерацією. У верхню палату області делегують або обирають по декілька сенаторів. У нижню палату депутатів обирають усі громадяни, на національному рівні. Тобто Сенат міг би стати конструктивним, консолідованим органом, що представляє рівною мірою всі області України, а нижня палата – бути місцем для політичних дискусій, де можуть конкурувати будь-які політичні ідеології. При двопалатному Парламенті політики перестануть розривати країну на частини, а сам він стане не вічною ареною для баталій популістів, а дієвим представницьким органом влади з ефективною функцією законотворчості. Будь-які зміни до Конституції щодо організації влади мають ухвалюватися виключно шляхом всенародного референдуму», – зазначив Москаленко.

Голова Київської обласної організації політсили акцентував, що партія «За майбутнє» сповідує україноцентристську зовнішню політику та повинна відмовитися від кредитів МВФ.

«Нам треба навчитися поважати свою націю, свою країну, свою державність. Україна має вийти з-під впливу інших держав. Жодна країна не піклується про інтереси України. А якщо ж вони це й роблять, то у межах власних геополітичних стратегій та інтересів. Час нарешті усвідомити, що ми потрібні тільки самі собі. Тож маємо навчитися захищати свої інтереси всіма можливими способами: дипломатичними, військовими, економічними. Саме тому ми наполягаємо на незалежності зовнішніх запозичень. Державний борг перебуває на рівні 80% державного ВВП. Ми дійшли до критичного рівня кредитної залежності, коли для підтримання соціально-економічної стабільності потрібно здійснювати все нові і нові зовнішні запозичення, які призводять до подальшого загострення фінансової кризи та посилюють фінансову залежність від міжнародних кредиторів. Україна повинна поставити чітку мету, яку реально реалізувати на практиці, – протягом наступних 2-3 років повністю позбутися від необхідності зовнішніх запозичень, у першу чергу – від кредитів

МВФ. Натомість – потрібно зосередитися на забезпечені зростання доходів держави через стратегію економічного прагматизму. Попередній та нинішній економічний курс України – це прямий шлях до колоніальної залежності, «вимоктування» та спустошення ресурсів держави, наслідком чого може стати занепад та вимірання нації. Країни-колонії виробляють вкрай мало продукції для внутрішнього споживання та спеціалізуються на невигідній для себе торгівлі – експорті сировини та імпорті товарів з високою доданою вартістю. Ми є країною-донором інших економік світу: як робочих рук і кваліфікованих кадрів, так і сировини, а це шлях в «нікуди». Ми виступаємо за впровадження економічного прагматизму – базових економічних принципів, дотримуючись яких Україна зможе перейти на якісно новий рівень економічного розвитку», – зауважив Москаленко.

Він наголосив, що Україні необхідний якісний та незалежний від політики державний апарат. «За останні роки під виглядом проведення реформ в Україні зруйнована вся державна система та розбалансований її механізм, адже не дотримано головне правило: «руйнуючи – будуй!». Зруйнувавши стару систему, нову побудувати так і не спромоглися. При цьому під час формування держапарату залишились ті ж принципи: кумівство, призначення на посади, виходячи з політичних роківок та лояльності, а не з огляду на досвід та освітній рівень кандидата. На чиновницькі посади та в наглядові ради прибуликових державних підприємств призначаються непрофесіонали та політичні гастролери з інших країн, які прибули до України за швидкими грошима та політичними дивідендами. Все це привело до того, що держапарат перебуває на межі колапсу. Але ж у будь-якій державі державний апарат – це її скелет, а кваліфіковані та вмотивовані чиновники – запорука успішного розвитку країни. Має бути запроваджений такий принцип побудови суспільства, в якому влада належить фахівцям. Необхідно ліквідувати на законодавчому рівні дублювання повноважень центральної та місцевої рад та чітко прописати розширені повноваження місцевих громад, аби дійсно побудувати в країні народовладдя на місцях», – пояснив він.

Окремо Москаленко зозвучив необхідність запровадження в державі справедливої соціальної політики. «Тільки піднявши рівень економіки, ми зможемо говорити про справедливу соціальну політику. Ставлення держави до соціально вразливих верств населення, до розвитку медицини та освіти свідчить або про силу держави, або про її слабкість. Майбутнє України залежить від якості освіти наступних поколінь та медичного забезпечення нації. Вчителі та лікарі повинні мати достойний рівень доходів та забезпечуватись широким соціальним пакетом, що дозволить залишити у ці стратегічні гуманітарні сфери найкращих фахівців. Не менш важливий інший прямий обов’язок держави – забезпечення гідного рівня життя пенсіонерів та ветеранів. Люди похилого віку повинні отримувати гідну турботу від держави, а розмір мінімальної пенсії має перевищувати фактичний прожитковий мінімум», – сказав Москаленко.

Він зауважив, що партія «За майбутнє» – єдина, яка на національному рівні порушує питання екології. «Екологія – це те, що ми залишаємо наступним поколінням. Україна потопає в горах сміття та займає останнє місце серед європейських країн з управлінням відходами. Водойми зневоднюються, показники забруднення повітря сягають найвищих у світі рівнів. Колись зелені зони перетворюються на потворні клоаки, небезпечні для здоров’я та життя людей. Протягом 5 років в Україні мають бути закриті всі сміттєзвалища та побудовані сучасні заводи з переробки побутових відходів», – наголосив голова Київської обласної організації політичної партії «За майбутнє» Ярослав Москаленко.

Яна КУЧЕРЯВА

Бюрократія на ринку нерухомості. Про що мовчить ринок

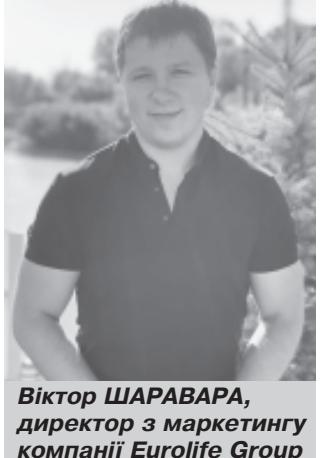
◆ Надмірно затягнуте ухвалення рішень, триває, складні процедури отримання необхідної для будівництва документації – те, з чим щоденно стикається ринок зведення нерухомості. На кожному етапі погодження й отримання потрібних документів забудовник стикається з проблемою бюрократії.

◆ Розглянемо її на прикладі реальної ситуації з життя. Забудовник планує спорудження багатоквартирних будинків поза юридичною межею міста чи села. Процес із документацією може бути затягнутим до вісімнадцяти місяців тільки тому, що існує проблема – сусідні села не можуть поділити з містом межі. Можливий варіант, коли земля під об’єктом фізично розташована в межах міста, але юридично належить найближчому селу або належить до земель районної адміністрації. Під час будівництва об’єкта на території, що входить до району, можна використовувати тільки певні цільові призначення. Існують складнощі й з отриманням міської будівельної документації.

◆ Розглянемо для прикладу містобудівні умови. Якщо йдеться про територію району, то для того, щоб їх отримати, треба обов’язково мати затверджений генеральний план. Забудовник часто стикається з тим, що генеральні плани були створені в сімдесятих, вісімдесятіх і дев’яностих роках. Процес їхнього оновлення відбувається дуже довго і важко, оскільки вони не можуть бути затверджені на рівні області чи міста. Бюрократія наполягає, що необхідно зробити детальний план, який потім буде вміщено в генеральний. Підписують цей детальний план в облдержадміністрації, а після того – в районній. Але й тут ми стикаємося з проблемою: немає губернатора – підписати неможливо. Якщо губернатор не призначив районного архітектора – підписати також неможливо. Коли процес припадає на передвиборчий період, потрібно чекати появи нового Президента. Але коли Президент уже є, маємо нову проблему – чекати, поки призначать обласного голову. І ось він уже є. Що далі? Ждати, поки губернатор призначить головного архітектора. Забудовник приходить до нього обговорити детальний план.

◆ Головний архітектор говорить, що, мовляв, усе нормально і все правильно зроблено, але, на жаль, губернатор подав у відставку і є вірогідністю того, що й головного архітектора через тиждень уже не буде, тому немає сенсу розглядати зараз будь-що і ставити штамп. В результаті людина залишилася на посаді, і зрештою ще через шість місяців був нарешті виготовлений детальний план території та отримана містобудівна документація.

◆ Будівельний бізнес в Україні розвивався з значно динамічніше й до державного бюджету надходило б безперечно більше коштів, якби на відповідних посадах було трохи більше компетентних людей, а механізм отримання дозвільної документації був спрощений, пришвидшений та зрозумілій.

Віктор ШАРАВАР,
директор з маркетингу
компанії Eurolife Group

брать інвестором на частину будівництва фізичну особу. Але після здачі в експлуатацію приміщення виявилось, що пройти процедуру передачі права власності з приватного підприємця на фізичну особу – дуже довгий і складний процес – навряд чи взагалі можливий та законний. Цю проблему вирішували в Україні протягом кількох місяців, тоді як у Німеччині подібні процеси займають до десяти днів. У випадку, якщо документів немає протягом цього терміну, для відповідних державних інстанцій Німеччини це здатне викликати проблему. Тому там прийшов, заплатив у касу і можеш бути впевнений, що протягом заявлена терміну ти забереш свій пакет документів, незалежно від питання, з яким приходиш. І, що важливо, не потрібно місяцями їздити різними держустановами, вмовляючи їх розглянути твою заявку і виконати свою роботу. Переконаний, що переважна кількість бізнесменів в Україні готові заплатити офіційно вдвічі більше, ніж вимагає держава, щоби процес був більш наближеним до такого, як у німців.

◆ А ще буває так. Прийшов один чиновник, випустив державні будівельні норми, завтра прийшов другий – все скасував, уточнивши, що так не піде і буде інакше. В кожного подібного рішення починна бути різночіна аргументація. Саме різночіна, щоби зважити всі «за», «проти» й ухвалити справді зважене й розумне рішення.

◆ На жаль, в Україні велика проблема з кадрами. До влади приходять тридцятирічні чиновники, які й на будівництві ніколи в житті не були, проте диктують державні будівельні норми тисячам підприємців, котрі роками щоденно з цим працюють. На жаль, багато чиновників мають теоретичну освіту (і то не завжди), а практика в них нерідко зовсім відсутня – і для бізнесу це проблема. Часто у відповідальних за будівельну документацію осіб на столах лежать документи, що не розглядаються, хоча, відповідно до закону, вони мають опрацюватися протягом певного терміну. Проте конфліктувати з експертами чи з обласною адміністрацією через зрозумілі причини забудовник не може.

◆ Будівельний бізнес в Україні розвивався з значно динамічніше й до державного бюджету надходило б безперечно більше коштів, якби на відповідних посадах було трохи більше компетентних людей, а механізм отримання дозвільної документації був спрощений, пришвидшений та зрозумілій.

Міста безцінна скарбниця

Без перебільшення можна сказати, що члени Золотого фонду є прикрасою нашого міста, його гордістю. Саме завдяки їхнім трудовим та творчим здобуткам Біла Церква добре знає не тільки в області, а і в Україні та за її межами. За 22 роки існування цієї скарбниці міста до її списку увійшли 297 осіб. І кожного року він поповнюється, інформує офіційний сайт міської ради.

Напередодні 988-річниці Білої Церкви відбулася традиційна зустріч міського голови із Золотим фондом міста. Геннадій Дикий наголосив, що п'ятій рік зустрічається з цією поважною аудиторією і хотів би коротко прозвітувати про те, яким стало місто за ці роки. Зокрема, зупинився на сфері освіти – побудові 18 сучасних спортивних комплексів біля шкіл, капітальних ремонтах спортзалів, туалетів, реконструкції дахів ДНЗ. Щодо охорони здоров'я Геннадій Дикий зауважив, що лише в поточному році на вторинну ланку медицини було закуплено високоякісного сучасного обладнання більше, ніж за попередні два роки. Створено 17 амбулаторій загальної практики-сімейної медицини, практично у кожному мікрорайоні Білої Церкви. Вони повністю обладнані та мають високопрофесійних фахівців. Залишилося організовувати такі ж амбулаторії на Залізничному селищі та на Піщаному масиві.

Стосовно культурної сфери, то міський голова відмітив реорганізацію музичних шкіл у школи мистецтв, які відтепер викладають різноманітні дисципліни набагато більшій кількості дітей. У спортивних закладах проведено капітальні ремонти басейнів, залів для занять, реконструкцію стадіонів.

Геннадій Дикий акцентував увагу, що п'ять років тому в Білій Церкві на 150 км доріг взагалі не було покриття і ще 150 км потребували капітального ремонту. Переїжджана частина вже має сучасне покриття.

Зауважив, що в місті встановлено 10 тис. енергозберігаючих світлоточок, що дало можливість знизити витрати. Як наслідок – уздвіч зменшилася смертність на дорогах.

Міський голова нагадав, що п'ять років тому він обіцяв зробити Білу Церкву безпечнішою для життя та успішною: «Нешодавно я побачив відео, як на вулиці Томилівській гуляв лелека. З ним гралися діти, а птах ішов недавно покладеним тротуаром. Навіть птахи вже визнали, наскільки наше місто стало безпечнішим. Лелека –

це символ. У народі кажуть, що коли лелека селиться на подвір'ї, то господарів чекає успіх, добробут чи поповнення в сім'ї. Я дуже хочу, аби так і сталося в нашому з вами місті, і все робитиму для того».

Міський голова Геннадій Дикий провів церемонію посвяти і вручив свідоцтва новим членам Золотого Фонду 2020 року:

◆ Білогур Галині Станіславівні – заслуженому працівнику культури України, викладачеві комунального закладу Білоцерківської міської ради «Білоцерківська школа мистецтв №5»;

◆ Малишевій Ларисі Павлівні – заслуженому працівнику культури України, головному зберігачеві комунального закладу Київської обласної ради «Білоцерківський краєзнавчий музей»;

◆ Саніну Володимиру Миколайовичу – заслуженому юристу України;

◆ Федоренку Анатолію Миколайовичу – заслуженому тренеру України, тренеру-викладачу з баскетболу комунального закладу Білоцерківської міської ради дитячо-юнацької спортивної школи № 1.

Відбулося також нагородження переможців виставки-конкурсу картин професійних художників «Місто над Россю». Так, за III місце диплом та квіти від міського голови отримала Олена Яросевич за картину «Торгова площа, 16», II місце здобув Валерій Вовченко за роботу «Ангел хранитель», I місце посів Леонід Маадир-Оол за картину «Білоцерківський спас».

Традиційно учасники зібрання хвилиною мовчання згадали тих членів Золотого фонду, хто пішов з життя. У 2020 році не стало працівників культури Світлани Томашевської та Сергія Томашука, пожежника Миколи Павленка. Через їхнє життя, працю, творчість, наснагу й успіхи вони назавжди залишилися в рідному місті, в добрій пам'яті земляків.

Таємниці древнього Юр'єва

Завершення. Початок у «Громадській думці» від 8 вересня.

◆ Перед початком будівництва нової церкви св. Георгія Побідоносця на Замковій горі експедицією ІА НАН України 2011 року проводилися археологічні дослідження. На площі майже 500 м² знайдено безліч цікавих артефактів. Особливо вирізняються залишки комплексу господарських ям та частина житлової споруди початку XIII ст. Одна з ям була заповнена уламками гончарних посудин та ротаційних верхніх і нижніх жорнових камінів, які на Русі використовували для ручної обробки зернових. Виявили також чимало кісток різних тварин та череп теляти, що насторожило дослідників. Жоден господар не міг зробити такий безлад на власному подвір'ї. Складалося враження, що хтось прибрив територію вже після захоплення міста. Передчуття науковців стали обґрунтованими, коли відкопали законсервовану зернову яму (погріб), вщент заповнену збіжжям 1240 року. Більш ніж два пуди пшениці твердих сортів з домішками жита й проса були досліджені та класифіковані. До цього моменту всі зернові ями, що фіксувалися на Замковій горі, виявилися порожніми або містили мізерні залишки злакових. Виходить, невідомі особи вибрали збіжжя для власних потреб в період з листопада 1240-го по квітень 1241 року. Пізніше робити це не мало б сенсу. Зерно ставало непридатним для посіву та корму навіть тваринам. Дивно, адже монголи не були землеробами.

◆ Широкого розголосу набула знахідка скелету молодої жінки 25–35 років на зріст 1,62–1,68 м. Археологи прозвали її «Яруся». Поруч хороброї захисниці древнього Юр'єва лежала цеглина та металевий ніж. Ймовірно, поранена жінка намагалася заховатися на власному подвір'ї. Хитка конструкція надвірної прибудови не витримала навантаження снігового покrovу та завалилася. На скелеті не виявлено слідів кальцинації, тож термічного впливу не було. Сліди гематоми на скроні та поза ембріона вказували на поранення та повільну смерть. Таким чином, гіпотеза про повну руйнацію міста монголо-татарами є стереотипом легкого вирішення питання. Вагомим контраргументом тому є знахідка 1983 року. Досліджаючи залишки кам'яного фундаменту культової споруди, археологи натрапили на поховання, яке датується серединою XIII ст. Ледь вцілілі рештки договного відрання небіжчика та оздоблені домовина вказували, що це, ймовірно, був священнослужитель. Могила розташувалася всередині церкви перед

віттарною частиною. Зазвичай поважні небіжчиків хоронили біля північної стіни культової споруди. Вочевидь, під час поховання доступ у храм ще був можливим. Це означає, що культова споруда вистояла, хоча й була пошкоджена під час пограбування. В пошуках скарбів загарбники завжди піднімали підлогу в церквах, розкрадали могили, склепи та навіть перевіряли голосники – глечики, вмуровані в стінах для поліпшення акустики. У великих соборах таких голосників нараховувалось до 300 одиниць. Ординці були дітьми степу, але їм вистачило розуму не розбивати метрові стіни християнської святині під час грудневих морозів.

◆ Слід зазначити, що за весь період дослідження Замкової гори не було виявлено жодного скарбу, датованого 40-ми роками XIII ст. Науковці припускають: таке можливо лише за умови ретельного обстеження території дитинця ворогом. На той час розташований у місті Юр'євський собор св. Георгія Побідоносця за розмірами входив у першу десятку серед 10-ти тисяч культових споруд, зведених до монгольської навали. Таким чином, для загарбників це була можливість вкотре збагатитися.

◆ Протягом багатьох років татарські орди постійно турбували ці території. А на відбудову регіону не було ані коштів, ані людського ресурсу. Свою частку в занепаді прикордонного міста мають інші чинники: тривали посухи, пожежі та епідемії, описані в літописах.

◆ Різні історичні джерела після XIII ст. часто згадують Поросся як «едичавільний край». Нечисленні археологічні знахідки на землях Перепетового поля підтверджують цей факт. До монголо-татарської навали чисельність населення Київської Русі складала близько дванадцяти мільйонів осіб, які проживали в 1395 містах і поселеннях. Лише 414 міст, а це 29%, згадуються в літописах. Після вторгнення ординців кожне десяте з них більше не відродилося. Такий сумний приклад зникнення з історії містом Торчеськ, яке розташувалося біля сучасних сіл

◆ Археологічні дослідження Замкової гори не дають вичерпної відповіді, як пройшли останні дні занепаду древнього Юр'єва на Росі. Велика територія історичної спадщини в центрі сучасної Білої Церкви ще не досліджена. Наразі достеменно відомо, що літописний град не був знищений монголо-татарами в 1240 році. Життя в місті продовжувалося...

Сергій РІЗНИК, археолог, лауреат міської літературно-

мистецької премії ім. І.С. Нечуя-Левицького

Добра трація від добрих людей

Круті, драйвова ідея проводити казково час в екозоні «Х-парк» для білоцерківської малечі переросла в традицію. Відбулася вже третя наша поїздка, в якій узяли участь тінейджери з 22-ї школи та дітки з ГО «Ми – особливі». На них чекали катання на катері під гучну музику, веславання на байдарках і захопливий сапсерфінг.

Це було справжнє свято! Але його б не сталося, якби не чудові люди, яким я ніколи не стомлюся дякувати! Юрій Зозуля – «людина-запальничка», крутий вейкбордист – дякую за гостинність, адже місце, де наша група прекрасно провела час, – таке кльове, вже на під'їзді відчуваєшся та гостя серферська енергетика! Вікторія Шустъ, ти – супер у добрих справах, як і всі «х-парківці», хто був із нами.

Респект Віктору Шараварі за надійне плече в Білій Церкві й аж два комфортні автобуси, Людмилі Кириченко – класні мамі малих «ластів'ят», котра добре розуміється на організації, а тому в ній все чітко і ясно. Максе і Катюшо, ми з вами кругі «нянечки», адже дали раду відразу 52-ом малим!

Діти – то наше все, і ні їхня територіальна

принадлежність, ні якісі особливості нам не завадять. Тому єднаймося заради добра, бо тільки разом ми змінимо не лише своє місто чи село, а й Україну на краще!

Надія КАРПЕНКО,
громадська діячка

Адреса редакції: Київська область,
м. Біла Церква, вул. Партизанська, 18.
Телефони: 6-33-02.
E-mail: grom.dumka@ukr.net
Надруковано в ТОВ «Білоцерківдрук»,
м. Біла Церква, бульв. Олександровський, 22.
Газета виходить щотижніці.
Тираж згідно із замовленням.

Розрахунковий рахунок
UA 6130034600002600025662401
в ПАТ «Альфа-Банк» в м. Києві
Код ЗКПО 13723251
Реєстр. свідоцтво: серія KI № 1739
від 17.01.2019 р.

Матеріали і фотознімки, надіслані до редакції, не рецензуються і не повертаються.
Думки авторів публікацій у «Громадській думці» не завжди збігаються з точкою зору редакції.
За достовірність фактів відповідальність несе автор.
За зміст реклами відповідає рекламидаєць.
Редакція листується з читачами тільки на сторінках газети.